

EL MÈTODE CIENTÍFIC: SEMMELWEILS I LA FEBRE PUERPERAL

Un cas famós en el camp de la ciència son les investigacions d'Ignaz Semmelweis (1818-1865), a mitjan del segle XIX, sobre les causes de la febre puerperal (febre en el postpart).

Entre els anys 1844 i 1846 la taxa de mortalitat a causa de la febre puerperal en la Divisió Primera de maternitat de l'Hospital General de Viena era del 10 %, mentre que la taxa en la Divisió Segona era aproximadament del 2 %. En aquesta darrera divisió, les dones eren ateses per llevadores, en lloc de metges.

Semmelweis va intentar inútilment durant dos anys d'esbrinar la raó per la qual la taxa de mortalitat era més gran en la divisió atesa per metges i, per tant, suposadament més ben servida. Un dia, un dels seus col·legues es va fer un tallet en un dit amb el bisturí d'un estudiant de medicina, en el moment que realitzaven una autòpsia. El seu col·lega va morir al cap de poc temps i presentava símptomes exactament iguals que els de la febre puerperal.

Semmelweis es va preguntar si no podia ser que la malaltia fos causada per alguna cosa que existia en la «matèria cadavèrica», quelcom que s'estava transmetent a les parteres mitjançant les mans dels doctors i dels estudiants de medicina que passaven els matins a les sales d'autòpsies, justament abans d'efectuar la visita a la divisió.

Semmelweis va raonar que, si la seva conjectura era certa, la taxa de mortalitat podria disminuir de manera espectacular, simplement donant instruccions perquè els doctors i els estudiants es rentessin les mans amb un detergent força actiu abans d'examinar les seves pacients. Va insistir, per tant, que cap doctor o estudiant no entrés a la sala on es trobaven les parteres sense rentar-se les mans amb una solució de calç clorada, que Semmelweis suposava suficientment forta per a eliminar l'agent causant de la malaltia, fos el que fos.

La disposició fou efectiva: la taxa de mortalitat de la Divisió Primera fou el 1948 de *menys* del 2 %.

AA.VV: *Aprender a raonar*